

Eduskunnan valtiovarainvaliokunta

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annetun neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053 hyväksymisestä

Keskuskauppakamari pyytää kunnioittavasti, että eduskunnan valtiovarainvaliokunta ottaisi huomioon Keskuskauppakamarin asiantuntijalausunnan liittyen hallituksen esitykseen HE 260 /2020 vp ja erityisesti siinä mainittuun digitaaliveroon EU:n uutena omana varana.

Hallituksen esityksen mukaan uusien omien varojen tulisi olla aitoja omia varoja kansallisten maksuosuuksien pienentämiseksi ja tuoda siten uutta rahaa unionin budjetin rahoittamiseksi. Ehdotettavat uudet omat varat liittyisivät muun muassa digitaaliveroon. Hallituksen esityksen mukaan suunnitelma uusista omista varoista ei kuitenkaan automaattisesti tarkoittaisi uusien omien varojen voimaantulusta esityksen mukaisessa aikataulussa, vaan mahdolliset uudet omat varat otetaan käyttöön omien varojen päätöksentekomenettelyn mukaisesti.

Hallituksen esityksestä ei käy ilmi, tarkoitetaanko digitaaliverolla OECD:n parhaillaan valmistelemaa kansainvälistä digiveromallia¹ vai siitä jollakin tavoin poikkeavaa EU:n omaa digiveromallia. Suomi on aiemmin vastustanut EU:n valmistelemien digiveron käyttöönottoa ja katsonut, että digiverokysymys on ratkaistava globaalilla tasolla. Koska verosopimukset rajoittavat EU-valtioiden verotusoikeutta kolmansissa valtioissa asuvien yritysten saamaan tuloon, EU-tason digitaalivero voisi kohdistua globaalien suuryritysten sijaan ensisijaisesti EU-alueella asuviin yrityksiin ja heikentää näiden yritysten kilpailukykyä globaaleilla markkinoilla.

OECD:n hankkeen tarkoituksena on löytää globaali digiveroratkaisu, joka korvaisi maakohdittaiset ja alueelliset digiverot. Maakohtaisia digiveroja on jo nyt käytössä myös eräissä merkittävässä EU:n ulkopuolisissa maissa, kuten Intiassa, mikä lisää myös suomalaisten yritysten harjoittaman kansainvälisen liiketoiminnan kustannuksia ja korostaa digiverokysymyksen ratkaisemisen tärkeyttä nimenomaan globaalilla tasolla.

Euroopan unionin parhaillaan auki olevassa julkisessa kuulemisessa digitaaliverosta² esitetään mahdollisina teknisinä ratkaisuin seuraavia OECD:n luonnostelemasta mallista merkittävästi poikkeavia ratkaisuja:

- yhteisöveron korottaminen (lisäverolla) kaikkien sellaisten yritysten osalta, jotka harjoittavat tiettyä digitaalista toimintaa EU:ssa,
- veron kantaminen tiettyjen EU:ssa toteutettujen digitaalisten toimintojen tuottamista tuloista (kuulemisen englanninkielisen version perusteella tuloilla tarkoitettai-siin tässä liikevaihtoa, *revenue*)

¹Two-pillar Approach to Address the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy. Saatavilla <https://www.oecd.org/tax/beps/international-community-renews-commitment-to-address-tax-challenges-from-digitalisation-of-the-economy.htm>.

²Oikeudenmukainen ja kilpailukykyinen digitaalitalous – digitaalivero. Saatavilla <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12836-Oikeudenmukainen-ja-kilpailukykyinen-digitaalitalous-digitaalivero>.

- Veron kantaminen kaikista EU:ssa harjoitettavista digitaalisista yritysten välisistä liiketoimista.

Lisäksi kuulemisessa esitetään vaihtoehtoisia liikevaihtorajoja digitaaliveron piiriin joutuville yrityksille. Nämä rajat ovat merkittävästi alhaisempia kuin OECD:n globaaliin malliin luonnostellut liikevaihtorajat. Julkisen kuulemisen perusteella on siten mahdollista, että komissio harkitsisi Euroopan unionin digitaaliveron ulottamista myös OECD:n globaalin ratkaisun soveltamisalan ulkopuolelle jääviin pk-yrityksiin.

Hallituksen esityksen HE 260/2020 vp mukaan uusista unionin tulonlähteistä, mikäli ne olisivat veroja, pitäisi erikseen säätää SEUT 113 artiklan mukaisesti. Kyseinen artikla käsittelee kuitenkin vain välillistä verotusta, eikä se soveltuisi OECD:n luonnosteleman digiveromallin mukaisen tuloveron oikeusperustaksi. Näin ollen hallituksen esityksessä digitaaliveron oikeusperustaksi mainittu SEUT 113 artikla viittaisi siihen, että esityksessä tarkoitettiin digitaaliverolla muuta kuin OECD:n valmisteleman globaalin ratkaisun mukaista tuloveroa.

Valtiovarainvaliokunnan tulisi täsmentää, millaisen digitaaliveron Suomi voi hyväksyä EU:n omaksi varaksi. Mietinnössä tulisi toistaa Suomen aiempi kanta siitä, että digiverokysymys tulisi ratkaista OECD:n tasolla globaalisti EU:n oman digiveron sijaan.

**Suomen tulisi tarkastella digiverokysymystä ensisijaisesti suomalaisten yritysten liiketoimintaedellytysten ja Suomen valtiontalouden kannalta. Digiverot voisivat kutistaa Suomen yhteisöverokertymää, kun suomalaiset yritykset maksaisivat nykyistä suuremman osuuden veroistaan muihin valtioihin. Suomalaisten yritysten verorasi-
tuksen ei tule kasvaa mahdollisten digiverojen käyttöönoton myötä.**

Siltä osin, kun digiverokysymystä käsitellään verotuksen oikeudenmukaisuuden kannalta, käsittelyn tulisi perustua tosiasioihin. Väite siitä, että digitaloudessa toimivat yritykset voisivat tällä hetkellä välttyä verotukselta, on kiistetty esimerkiksi tuoreessa IMF:n tutkimuksessa³.

KESKUSKAUPPAKAMARI

Emmiliina Kujanpää
Johtava veroasiantuntija

³ Aslam & Shah: Tec(h)tonic Shifts: Taxing the Digital Economy (2020). IMF Working Paper WP/20/76, page 71: "What we see is that the tech sectors report implied average tax rates more or less in line with the average of other Fortune Global 500 firms. What is most striking is that the implied tax rates are certainly non-zero, and therefore we can reject the widely-held hypothesis that on average these companies pay zero or low corporate income taxes at the globally consolidated level." Saatavilla <https://www.imf.org/en/Publications/WP/Issues/2020/05/29/Tec-h-tonic-Shifts-Taxing-the-Digital-Economy-49363>.